

**Stowarzyszenie
im. Ludwiga
van Beethovena**

30.03.2023

Dalia Kuznecovaite

Czwartek, 30 marca, 19.30 | Thursday, 30 March, 7:30 pm
Filharmonia Narodowa – Sala Kameralna
Warsaw Philharmonic – Chamber Music Hall
ul. Moniuszki 5

*Koncert pod Honorowym Patronatem Ambasadora Republiki Litewskiej,
Pana Eduardasa Borisovasa*
*Concert under the Honorary Patronage of the Ambassador of the Republic
of Lithuania, Mr Eduardas Borisovas*

Krzysztof Penderecki (1933–2020)

I Sonata na skrzypce i fortepian
Sonata No 1 for violin and piano

1. Allegro
2. Andante
3. Allegro vivace

Faustas Latėnas (1956–2000)

Sonata na skrzypce i fortepian
Sonata for violin and piano

1. Moderato
2. Lento

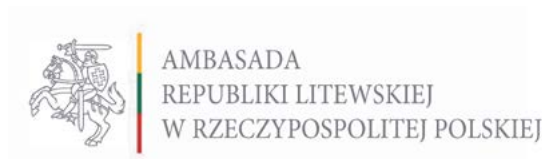
PRZERWA | INTERMISSION

Ludwig van Beethoven (1770–1827)

Sonata F-dur na skrzypce i fortepian op. 24 „Wiosenna”
Sonata for violin and piano in F major, Op. 24 “Spring”

1. Allegro
2. Adagio molto espressivo
3. Scherzo. Allegro molto
4. Rondo. Allegro ma non troppo

Dalia Kuznecovaitė – skrzypce | violin
Tymoteusz Bies – fortepian | piano

ELLE

Dalia Kuznecovaitė

Zdobywczyni pierwszej nagrody i złotego medalu na Międzynarodowym Konkursie Skrzypcowym im. Henryka Szerynga (2008) oraz zwyciężczyni Międzynarodowego Konkursu im. Johanna Brahmsa (2008), litewska skrzypaczka Dalia Kuznecovaitė rozpoczęła naukę gry na skrzypcach w wieku czterech lat. Jako solistka, koncertuje intensywnie w wielu krajach Europy i Ameryki. Współpracowała z takimi dyrygentami jak Mściśław Rostropowicz, Michael Sanderling, Mykola Diadiura, Enrique Bátiz, Fabio Mastrangelo, Saulius Sondeckis, Andris Poga, czy Ertuğ Korkmaz. Od grudnia 2015 roku jest prymariuszką zespołu Vilnius String Quartet.

Dalia Kuznecovaitė urodziła się w Wilnie, gdzie uczyła się w Państwowej Szkole Artystycznej im. M.K. Čiurlionisa. Studiowała w Wyższej Szkole Muzycznej w Kolonii u Zakhara Brona (2004–2007), a następnie w Wyższej Szkole Muzycznej i Teatralnej w Rostocku u Petru Munteanu (2007–2012). W latach 2012–2015 studiowała w Konserwatorium Paryskim u Borisa Garlitsky'ego i Svetlina Rousseva, otrzymując najlepsze oceny jury oraz nagrodę specjalną na zakończenie studiów. Od 2004 roku jest stypendystką Fundacji Mściśława Rostropowicza, a w 2015 roku zdobyła stypendium funduszu Banque Populaire w Paryżu.

Dalia Kuznecovaitė gra na francuskich skrzypcach Paula Bailly'ego z 1881 roku.

First Prize and Gold Medal winner of the Henryk Szeryng International Violin Competition (2008) and winner of International Johannes Brahms Competition (2008), the Lithuanian Dalia Kuznecovaitė started playing the violin at the age of four. As a soloist, she actively tours Europe and America. She has worked with such conductors as Mstislav Rostropovich, Michael Sanderling, Mykola Diadiura, Enrique Bátiz, Fabio Mastrangelo, Saulius Sondeckis, Andris Poga, and Ertuğ Korkmaz. Since December 2015, she has been the principal violinist of the Vilnius String Quartet.

Dalia Kuznecovaitė was born in Vilnius, where she studied at the National Čiurlionis School of Art. She also studied at the Higher School of Music in Cologne with Zakhar Bron (2004–07) and later at the Higher School of Music and Theatre in Rostock with Petru Munteanu (2007–12). Then in 2012–15, she studied at the National Conservatory in Paris with Boris Garlitsky and Svetlin Roussev where she won the special prize for the best graduate.

Dalia Kuznecovaitė has held a grant from Rostropovich Fund since 2004. In 2015, she won a scholarship from the Paris-based Banque Populaire Fund.

The artist plays a Paul Bailly 1881 violin.

daliakuznecovaitė.com

Tymoteusz Bies

Polski pianista, kompozytor i producent muzyczny.

Jest laureatem ponad trzydziestu nagród w konkursach i festiwalach muzycznych, m.in. w Ogólnopolskim Konkursie Pianistycznym im. F. Chopina (2013, 2017), Friuli Venezia Giulia International Piano Competition (I Nagroda oraz szereg nagród specjalnych, 2018) oraz Międzynarodowym Konkursie Muzycznym im. K. Szymanowskiego (I Nagroda oraz Nagroda Specjalna, 2018).

Prowadzi aktywną działalność koncertową, występując z recitalami w kraju oraz w Austrii, Francji, Kanadzie, Litwie, Niemczech, Rosji, Słowacji, Słowenii, Szwecji, Włoszech i Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Koncertował u boku większości polskich zespołów filharmonicznych, współpracując m.in. z Lionelem Bringuierem, Juozasem Domarkasem, Lawrencem Fosterem, Domingo Hindoyanem. W sezonach 2020/2021 oraz 2021/2022 pełnił funkcję artysty-rezydenta Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach.

Dokonał szeregu nagrań archiwalnych dla Polskiego Radia oraz wydał trzy albumy studyjne: *Mozart, Chopin: Tymoteusz Bies* (2017), *Backwards: Chopin, Schubert, Szymanowski* (2020), *Ciepliński/Bies: Irrberge* (2022).

Tymoteusz Bies aktywnie udziela się na polu produkcji muzycznej oraz kompozycji muzyki filmowej.

W filmie *Chleb i sól* (reż. Damian Kocur) jest odtwórcą głównej roli oraz wykonawcą utworów fortepianowych wykorzystanych w ścieżce muzycznej; film otrzymał Nagrodę Specjalną Jury Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Wenecji (2022).

Tymoteusz Bies jest reprezentowany przez Stowarzyszenie im. Ludwiga van Beethovena.

A Polish pianist, composer and music producer. He has garnered more than thirty prizes in music competitions and festivals, including the Fryderyk Chopin National Piano Competition in Poland (2013, 2017), the Friuli Venezia Giulia International Piano Competition (First Prize and a number of special awards, 2018) and the Karol Szymanowski International Music Competition (First Prize and a Special Prize, 2018).

He performs extensively, giving recitals in his native Poland as well as in Austria, France, Canada, Lithuania, Germany, Russia, Slovakia, Slovenia, Sweden, Italy and the United Arab Emirates. He has performed alongside most Polish philharmonic ensembles, collaborating with Lionel Bringuier, Juozas Domarkas, Lawrence Foster, and Domingo Hindoyan, among others. In the 2020/2021 and 2021/2022 seasons, he served as artist-in-residence with the Polish National Radio Symphony Orchestra in Katowice.

He has made a number of archival recordings for Polish Radio and released three studio albums: *Mozart, Chopin:*

Tymoteusz Bies (2017), *Backwards: Chopin, Schubert, Szymanowski* (2020), and *Ciepliński/Bies: Irrberge* (2022).

Tymoteusz Bies is also involved in music production and film music composition.

He played the lead role and performed the piano pieces featured in the soundtrack to Damian Kocur's *Chleb i sól*. The film received a Special Jury Prize in the Venice International Film Festival (2022).

Tymoteusz Bies is represented by the Ludwig van Beethoven Association.

Krzysztof Penderecki (1933–2020)

Sonata na skrzypce i fortepian

Sonata na skrzypce i fortepian, kreślona ręką zaledwie dwudziestoletniego twórcy, jest jedynym opublikowanym utworem lat młodzieńczych. Pisana pod okiem Franciszka Skołyszewskiego, nauczyciela i mentora ze średniej szkoły muzycznej, czerpie jeszcze inspiracje z neoklasycznych wzorców. Trzy części cyklu zestawione są na zasadzie kontrastu: szybkie i żywiołowe części skrajne przedziela wolna i zadumana część środkowa. W budowie części szybkich, opartych na przeciwstawności dwóch odrębnych myśli muzycznych i reprzyzowaniem ich powtórzeniu, zauważalne są ślady myślenia pryncypiami formy sonatowej. Kapryśno-groteskowy temat inicjalny części pierwszej wydaje się echem Prokofiewa, a quasi ludowe intonacje melodyki części drugiej i trzeciej – pogłosem Bartóka lub Szymanowskiego. I chociaż w tym krótkim atonalnym utworze Krzysztof Penderecki nie przemawia jeszcze „mową własną”, jednak ujawnia się w nim jego wyobraźnia i talent oraz pasja do gry skrzypcowej – instrumentu, z którym rozpoczął swoją drogę muzyczną.

Sonata została prawykonana 7 stycznia 1990 roku w Houston, prawie czterdzieści lat od czasu swego powstania. Wykonawcami byli skrzypaczka Christiane Edinger i pianista Christoph Eschenbach.

Ewa Siemdaj

Faustas Latėnas (1956–2000)

Sonata na skrzypce i fortepian

Muzyka Faustasa Latėnasa, nieżyjącego już współczesnego kompozytora litewskiego, łączy w sobie dwa przeciwstawne pierwiastki – tragizm i komizm. To rzadkość, szczególnie na gruncie kameralistyki instrumentalnej, w której ani śpiewany głosem tekst, ani dołączony do partytury program nie dookreślają znaczenia dźwięków. Niezwykle wyczuwanie dramatyczne obecne w jego utworach wiązać można z doświadczeniami, które Latėnas zbierał podczas wieloletniej współpracy z przedstawicielami świata teatru i kinematografii. Jego dorobek kompozytorski obejmuje bowiem nie tylko dzieła autonomiczne, ale również ścieżki dźwiękowe do kilkudziesięciu filmów i niezliczonych

przedstawięń. „Teatr był dla mnie swego rodzaju eksperymentalnym laboratorium” – wyznawał kompozytor. Tam realizował najbardziej radykalne i osobliwe pomysły, ucząc się malować i przemawiać dźwiękiem. Dzięki temu najbardziej abstrakcyjne koncepcje stają się w jego muzyce narzędziem służącym prowadzeniu czytelnej i zrozumiałej narracji.

Powstała w 1983 roku *Sonata na skrzypce i fortepian* jest tego najlepszym przykładem. W pierwszej części *Moderato* kompozytor wychodzi od myślenia dodekafonicznego, w którym punktem wyjścia jest dwunastotonowa seria pokazana w obu instrumentach. Materia jednak szybko zostaje wyzwolona spod ścisłych technicznych reguł. Muzyka nasycza się dynamizmem i energią, do głosu dochodzą barwne figuracje, mocne akcenty, niespodziewane zatrzymania i dowcipne zmiany nastroju. Liryzm miesza się z groteską, a powaga w mgnieniu oka ustępuje miejsca bajkowej lekkości. Druga część jest z kolei o wiele bardziej zwarta w charakterze – do głosu dochodzi tu emocjonalny rys twórczości Latėnasa. Kompozytor mówił w jednym z wywiadów: „Tak, w pewnym sensie byłem «neoromantyzmem». Chciałem, żeby muzyka była ciepła, wpływała na uczucia. Może nawet nie był to romantyzm, a raczej donkiszotowska wolność”. I tak w atmosferze gęstej emocjonalności skrzypce prowadzą intensywnie ekspresywny monolog, który z czasem przemienia się w dialog. Instrumenty stają się partnerami, dwójkiem aktorów na jednej scenie, dopowiadając wzajemnie swoje motywy i frazy lub wspólnie kreując przejmujący nastrój.

Karolina Dąbek

Ludwig van Beethoven (1770–1827)

Sonata F-dur na skrzypce i fortepian op. 24 „Wiosenna”

W wieku XVIII sonaty należały do muzyki „towarzystwo-salonowej”, służącej miłemu spędzaniu czasu. Przeznaczone były przede wszystkim na fortepian i najczęściej pisano je na użytek amatorów lub w celach pedagogicznych. Skrzypcom powierzano niekiedy rolę instrumentu towarzyszącego, który w zależności od okoliczności mógł być wykorzystany, lub nie – „z akompaniamentem skrzypiec ad libitum”. Z biegiem czasu ta luźna partia skrzypcowa

nabierała coraz większego znaczenia i stawała się już akompaniamentem obowiązkowym, *obligato*, co podkreślano na stronach tytułowych. Mimo, iż proces usamodzielniania się skrzypiec doprowadził do równorzędnego traktowania obu instrumentów – np. w sonatach Mozarta – to jednak nadal jeszcze utrzymywało się poczucie pewnej nadrzędności fortepianu. Wynikało ono z dominującej roli fortepianu w ówczesnym życiu muzycznym, które w dużej mierze toczyło się w prywatnych salonach. Na fortepianie grywali swe utwory i błyskotliwie improwizowali cenieni kompozytorzy, zasiadały przy nim arystokratyczne amatorki, by popisywać się swymi pianistycznymi umiejętnościami. Interesujące światło na styl uprawiania muzyki kameralnej za czasów Beethovena rzuca list z grudnia 1800 roku, w którym hr. Josephine von Deym opisuje swym siostrzom przebieg wieczoru muzycznego, urządzanego u niej na cześć księżnej Julii von Giovanni: „Wszystkie drzwi były otwarte i wszystko oświetlone. Zapewniam was, że widok był cudowny! Beethoven grał sonatę z wiolonczelą, ja ostatnią z trzech sonat skrzypcowych z towarzyszeniem Schuppanzigha, który jak wszyscy pozostali grał cudownie. Potem Beethoven, jak prawdziwy anioł, dał nam usłyszeć swoje nowe, nie sztychowane jeszcze kwartety, które są najwspanialsze w tym gatunku”. Wspomniane w liście kwartety pochodziły z dopiero co ukończonego op. 18, zaś egzaltowana hrabina – de domo Josephine Brunsvik, przedmiot najżywszych uczuć Beethovena – grała *Sonatę Es-dur* z op. 12, skomponowaną nieco wcześniej, w latach 1797–98. Wszystkie te dzieła wykazują wspólne cechy stylistyczne: swobodne operowanie środkami wypracowanymi przez wielkich poprzedników, Haydna – który nb. jeszcze żył i tworzył – i Mozarta. Szczególnie ulubioną, zarówno przez wykonawców jak i przez słuchaczy, jest *Sonata F-dur* op. 24, ukończona w 1801 roku. Nazwano ją trafnie „Wiosenną”, bo nic nie mąci jej pogodno-słonecznego nastroju, jaki już od pierwszych taktów stwarza bardzo melodyjny temat główny. Eksponowany jest najpierw przez skrzypce, potem przejmuje go fortepian. Prawie idealny podział ról między oboma partnerami daje w rezultacie bardzo wyrównany obraz dźwiękowy. Nie brak oczywiście momentów zaskakujących, już typowo Beethovenowskich, jak np. nagle zmiana tonacji

po ekspozycji tematów, czy elementarnie proste, ale pomysłowe przejście od przetworzenia do reprzyzy, gdzie przez osiem taktów falują jak tryl dwa dźwięki (*a – gis*) w rejestrze niskim i wysokim, w odległości czterech oktaw.

Sonata F-dur jest czteroczęściowa. Po nastrojowym, quasi- nokturnowym *Adagio molto espressivo* wyjątkowo efektownie rozbrzmiewa *Scherzo*, w którym Beethoven rozwinął po mistrzowsku świetny pomysł rytmiczny. Finałowe rondo nawiązuje w charakterze i w typie melodyki do części pierwszej.

Sięgając do – usprawiedliwionej w tym kontekście – pejzażowej metafory, możemy powiedzieć, że muzyka płynie w nim swobodnie wartkim nurtem, jak strumień wijący się pośród wiosennych, zielonych łąk.

Adam Walaciński

Noty biograficzne wykonawców na podstawie
dostarczonych materiałów

Artist biographies are based on information submitted

Fotograficy | Photographs: Wojciech Grzędziński, Archiwum
Stowarzyszenia im. LvB | LvB Association archives
© 2023, Stowarzyszenie im. Ludwiga van Beethovena |
Ludwig van Beethoven Association

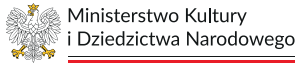

PARTNER GŁÓWNY

MECENAS

Narodowy
Instytut
Muzyki
i Tańca

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu
Promocji Kultury w ramach programu „Muzyka”,
realizowanego przez Instytut Muzyki i Tańca

projekt współfinansuje
miasto stołeczne
Warszawa

